

Uppgörelsen i NORGE

"Den Sociale" 100711
20/7 - 1945

Anklagelserna mot Quisling ha nu preciseras.

Han ställs i första hand för landsförräderi. Utom det att Quisling övertog makten i den parlamentariska avrustningsministärens ställe lägger man honom till last, att han den 9 april 1940 anbefallde inställande av mobiliseringen och nedläggande av motståndet.

Han beskylls vidare för att i december 1939 och alltså före ockupationen ha vid överläggning med tyska myndigheter dryftat spörsmålet om tysk ockupation av Norge och Norges inlemmande i en storgermansk statsbildning under tysk ledning samt att därvid ha givit råd och vägledning

med en dylik ockupation i sikte.

Skulle denna sista anklagelse vara riktig, är saken onskligen mycket mörk ut för Quisling.

Bland andra anklagelser märks, att Quisling åsatt benådningansökningar från dömda norrmän och använt norsk statsegendom och konfiskerad främmande egendom till inredning av sitt vinter- och sommarresidens. Vad dessa anklagelser angår, så är det väl tvivelaktigt, hurvida de kunna leda till fällande dom. En avslagen nådeansökan från en sabotör är väl ändå icke ett mord. Och utrustningen till residensen var väl knappast menat som Quislings privategendom utan skulle förmodligen bli statsegendom.

Rättegången torde börja vid nästkommande månadsskifte.

* *

Vi ha tidigare påpekat, hur tvivel-

— Forts. & sid. 3 —

— Forts. fr. sid. 1 —

aktig lagligheten är av vissa föreskrifter, som nu tillämpas mot quislingarna, samt uttalat förmodan, att norska jurister skulle reagera däremot. Detta har också visat sig riktigt. Tre professorer i juridik, nämligen professorerna Andenes, Castberg och Skeie, ha uttalat tvivel om lagligheten. De ha sålunda gjort gällande dels att förordningarna strida mot den norska grundlagen och dels att de ej stämma överens med norrmännens allmänna rättsregler samt stå i strid mot den allmänna rättsuppfattningen.

Frågan har också kommit till prövning i en domstol, nämligen Högsta lagmanerätt. Denna har funnit förordningarna lagliga och ämnar alltså rätta sig efter dem. Därmed är saken emellertid icke avgjord, utan den kommer säkerligen att dras under högsta domstolens prövning.

* *

Skulle anklagelserna mot Quisling vara riktiga, är det naturligtvis icke något att säga om att svar utkräves av honom, om det nämligen sker enligt lagar, som voro i vederbörlig ordning antagna då de åtalade gärningarna skedd. Icke heller är det något att säga om att straff utkrävs på personer, som begått brott mot person eller egendom under ockupationen. I övrigt synes det vara en historisk regel, att den segrande parten i ett inbördeskrig utkräver en mer eller mindre blodig hämnd på den besegrade parten, under påstående att de själva handlat lagligt eller som rätts försvarare eller något dylikt men motsidan varit upprorsmän eller "kontrarevolutionärer" eller något annat brottligt. Det är därför kanske historiskt naturligt att de norska avrustningsdemokraterna ta hämnd på dem som gjorde allvar av deras egen paroll att rusta ned och drogo praktiska konsekvenserna av demokraternas egen nedrustning. Klokt av demokraterna är det i varje fall icke. Genom sin politik hindra de de forna quislingarna att åter smälta in i det demokratiska samhället. Det lyckades Finland att på tjugo år efter ett inbördeskrig, som ej står det norska efter i grymhet, genomföra en folkförening som möjliggjorde en enig förvarakamp. Genom den demokratiska hämndpolitiken i Norge hindras däremot en norsk folkförening.

* *

Enligt uppgifter i norska tidningar ha 200 quislingar, som flytt till Sverige, utlämnats till Norge. Även till Danmark lär en del antidemokratiska flyktingar ha utlämnats från Sverige.

Därmed har Sverige definitivt ö-

vergivit principen om asylrätt för politiska flyktingar.

* *

Sökandet efter förrent komprometterade personer börjar nu gränsa till det löjliga i Norge. Om någon har en konkurrent eller en ovän, kan han alltid hitta på något, som denne har gjort till förmån för tyskarna. Den tyska krigsmakten i Norge var ju en stor konsument och en stor byggherre. De flesta norrmän ha väl deltagit i någon produktion, som kommit tyskarna till godo. Och var skall gränsen dras? De prickades antal börjar redan närma sig halva folket. Det är visserligen icke meningen att straffa dem alla, men de skola bojkottas och uteslutas ur alla föreningar.

Inte ens "administrationsrådet", som ju regerade en tid under tysk ledning, eller högsta domstolen, som utnämnde detta råd, gå fria från misstankar. Ännu mindre är detta fallet med stortinget, som ju ville avsätta kungen. Åtskilliga av de politiker, som nu skrika värst på straff för quislingar, ha själva varit med och förhandlat med tyskarna om inrättandet av en "norsk" regering under tysk ledning, ehuru de hade mindre framgång än Quisling. Nu letar man fram papper om dessa förhandlingar, och det är ju ej så behagligt för vederbörande.